

Jacek Moszczyński

Łosośna, woj. białostockie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 19, 133

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wnętrza 9 x 3, 5 m, która była podzielona na dwa pomieszczenia o wymiarach 3, 5 x 3, 3 m oraz 3, 5 x 4, 5 m. Budynek ten był wznieszony równocześnie z murem południowym i świątyni, fundamenty jego były posadowione we wspólnym szerokoprzestrzennym wkopie, na którego dnie zalegała warstwa spalenizny. Należy to przypuszczać, że prace budowlane zostały przerwane na etapie układania fundamentów, nie były zatem dokończone w I fazie. W II fazie rromańskie] teren ten został zniwelowany, a do prac budowlanych powrócono tu dopiero w III fazie romańskiej. Na południe od ww. budynku odsłonięto rozległą płytę wapienną, nad którą zalegała warstwa zawierająca liczne fragmenty łupanych kamieni granitowych i piaskowcowych - być może był to "plac budowy".

Po stronie północnej eksplorowano część północno-wschodnią zabudowań klasztoru gotyckiego. Natrafiono tu m.in. na pozostałość dobrze zachowanego pieca plekarniczego z XIV w. Ponadto prowadzono prace w sektorze IX odsłaniając zachodni wewnętrzny mur krucżanka, szereg pochówków zakonników w obrębie zachodniego skrzydła krucżanka. Nie natrafiono natomiast na pozostałości muru północnego i świątyni, który wg rekonstrukcji winien przebiegać w tej partii. Należy zatem sądzić, iż podobnie jak na południu prace budowlane I fazy zostały przerwane /stwierdzono warstwę spalenizny/.

Z licznych zabytków ruchomych na wymiennie zasługuje znalezienie piaskowcowej bazy niewielkiej kolumny /być może z biforium/ oraz po raz pierwszy kilku fragmentów witraży.

Można zatem stwierdzić, iż bieżący sezon przyniósł nowe ważne elementy dla rekonstrukcji dziejów architektury klasztoru lubińskiego.

ŁODYGOWO, gm. Kiszelce
woj. śląskie
Stanowisko 2

patrz
okres halzstacki

ŁOSOSNA
woj. śląskie
Stanowisko 1

Centra]ne Muzeum W]dziennictwa
w Łodzi

Badania prowadził mgr Jacek Moszczyński. Finansował KZA w Białymstoku. Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesnośrednio-wieczne /VIII i IX/X - poł. XIII w. /.

Celem badań było uzyskanie wstępnych wiadomości na temat grodziska. Położone jest ono na wznieszeniu będącym punktem kulminacyjnym rozleglejszego niegdyś wzniesienia /obecnie prawie całkowicie zniszczonego w wyniku działalności gospodarczej/. W części zachodniej grodzisko zostało zniszczone przez wybieranie żwiru. Można przypuszczać, że zniszczeniu uległo ok. 20% obiektu. Miejsce to jest z natury obronne, od zachodu zamknięte rzeką Łososną, z pozostałych stron otoczone bagnami. Średnica grodziska wzdłuż linii północ-południe wynosi około 70 m, wzdłuż linii wschód-zachód /do obrywu/ wynosi około 85 m.

Wykop o wymiarach 23 x 3 m założono w południowej części grodziska wzdłuż linii północ-południe. Ustawianie w ten sposób wykopu podyktowane było sytuacją jaką zaobserwowano w obrywie po stronie zachodniej. Chciano w ten sposób uchwycić zarówno obiekty będące po wewnętrznej stronie wałów, sam wał, jak również sprawdzić funkcję obiektów widocznych w obrywie, u podnóża wału.

W części północnej wykopu udało się uchwycić zarysy dwóch obiektów mieszkalnych zorientowanych na linii E-W. Pochodzi stąd znaczna ilość ceramiki przemieszanej wskutek zawa]enia się samych obiektów oraz częściowo waku.

Badania waku grodziska ujawniły fragmenty spalonej konstrukcji drewnianej. Był to wał drewniano-ziemny. Stan zachowania odsłoniętej partii wałów nie pozwala w tej chwili na określenie ich konstrukcji. Znalaziono tu liczne fragmenty ceramiki oraz kości zwierzęce. Na podstawie przeprowadzonych badań można mówić o co najmniej dwóch fazach istnienia grodu.

Oprócz ceramiki i kości zwierzęcych badania wykopaliskowe przyniosły także kilka zabytków metalowych: zawieszka dzwoneczkowata, fragment kabłączka, klamerka do paska i bliżej nieokreślone fragmenty brązu. Dotychczasowy stan badań pozwala określić chronologię znalezionej ceramiki na VIII i IX/X - poł. XIII w.

U podnóża waku natrafiono na obiekty pochodzące prawdopodobnie z okresu halzstackiego.

Z badań powierzchniowych pochodzi spora ilość ceramiki i żu]el świadcząca o intensywnym osadnictwie wokół grodziska. Badania wykazały duże walory poznawcze stanowiska nr 1 w Łososnej.

Materiały oraz dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.

Przewiduje się kontynuację badań.

ŁĘKNO, gm. Wągrowiec
woj. pi]skie
Stanowisko nr 4
/grunty wa] Tarnowo Pa]uckie/

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Pi]le

Badania prowadził dr Andrzej Wyrwa przy współdziałaniu mgr Ewy Springer. Finansował WKZ w Pi]le, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza ZMW. Drugi sezon badań. Osada przygodowa lub podgrodzie [?], osada przyklasztorna /ok. IX/?-XV w. i następane/.